



**Begroting 2016**

**WerkSaam Westfriesland**



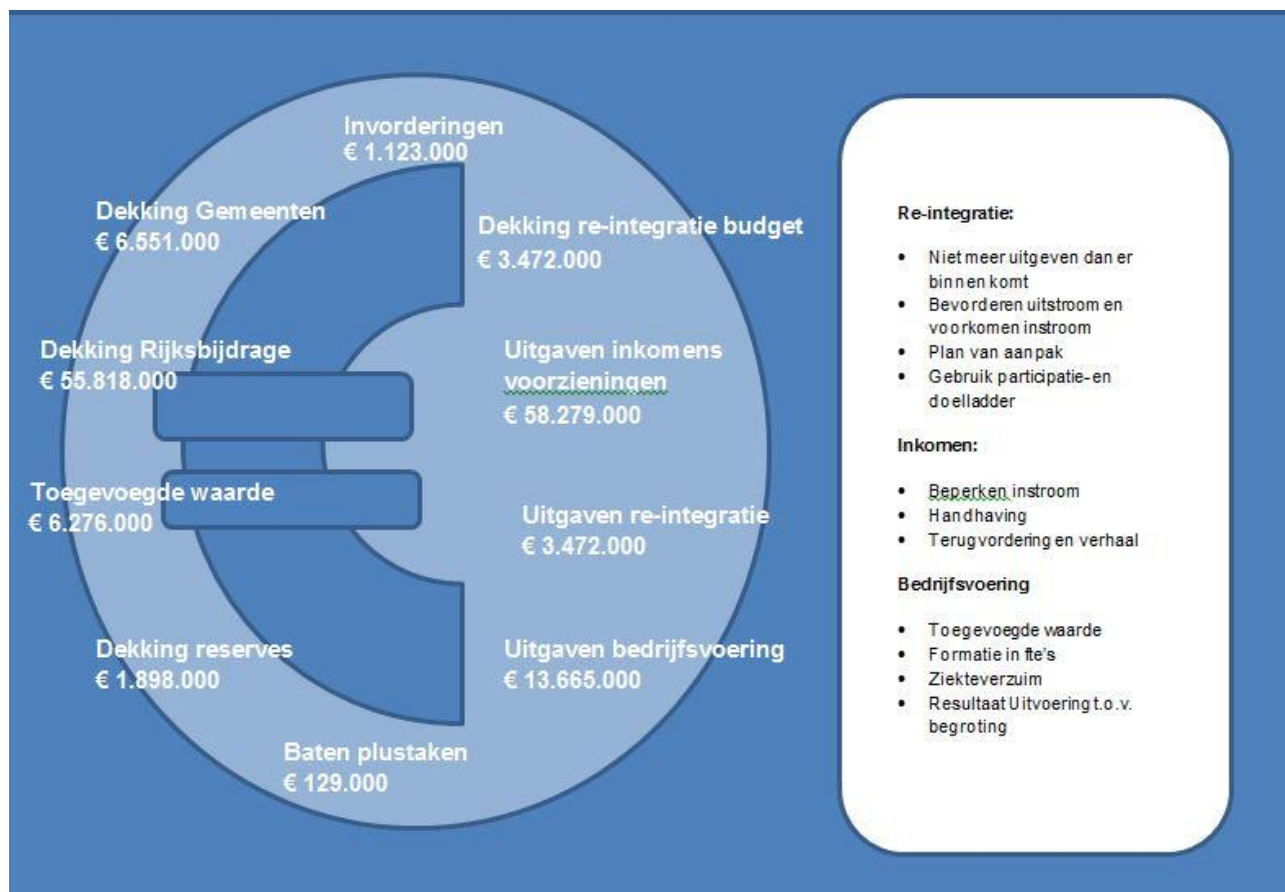
## Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Begroting WerkSaam Westfriesland in 1 oogopslag	4
Inleiding	5
Uitgangspunten	8
Beleidsbegroting	11
Re-integratie	11
Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen	12
Wat gaan we doen?	13
Wat mag het kosten	15
Toelichting verschil begroting 2015	16
Inkomen	18
Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen	19
Wat gaan we doen?	20
Wat mag het kosten	21
Toelichting verschil begroting 2015	23
Bedrijfsvoering	25
Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen	26
Wat gaan we doen?	26
Wat mag het kosten	27
Toelichting verschil begroting 2015	27
Plustaken	29
Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen	29
Wat gaan we doen?	29
Wat mag het kosten	30
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	30
Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	32
Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	38
Paragraaf financiering	39
Paragraaf verbonden partijen	41
Paragraaf bedrijfsvoering	42



Financiële begroting	46
Programmabegroting	46
Investeringsbegroting	50
Meerjarenbegroting 2016-2019	51
Vaststelling algemeen bestuur	52
Bijlage 1: Lijst van Afkortingen	53
Bijlage 2: Overzicht per gemeente	54

## Begroting WerkSaam Westfriesland in 1 oogopslag





## Inleiding

Voor u ligt de begroting 2016 van WerkSaam Westfriesland.

### Caseload en ambitie

In januari 2015 startte WerkSaam met een bestand van 2.976 uitkeringsgerechtigden, tegen een begroting (gebaseerd op cijfers van april 2014) van 2.675. Per juli 2015 gaat het inmiddels om 3.100 uitkeringsgerechtigden, waarvan 480 echtparen. In totaal bedienen wij dus ruim 3500 cliënten, met daarnaast een re-integratieverplichting voor Nuggers (niet uitkeringsgerechtigden). Voor 2016 worden wij begroot op 2880 uitkeringsgerechtigden. Onze ambitie is om eind 2015 uit te komen op ca. 3.000 uitkeringsgerechtigden. Om deze lijn vervolgens voort te zetten in 2016, met als doelstelling een verdere daling van 4%.

We plaatsen daarbij de kanttkening dat aantallen uitkeringsgerechtigden geen recht doen aan de inspanningen en resultaten van WerkSaam. Een van de uitgangspunten van het beleidsplan luidt immers "iedere gewerkte dag is er één". Dat betekent dat WerkSaam zich ook richt op de moeilijker bemiddelbare cliënten. Ook voor deze groep geldt: maximale arbeidsparticipatie om zo de afhankelijkheid van een uitkering te verminderen. Het goed in beeld hebben en vooral het begeleiden van deze groep - vaak aangemerkt als "zorgklanten"- is arbeidsintensief.

Tenslotte is een deel van onze inspanningen niet direct zichtbaar in de daling van het aantal uitkeringsgerechtigden en uitkeringslast. Het gaat om de inzet ten behoeve van de schoolverlaters (voormalig Wajong ) om te voorkomen dat zij überhaupt in de uitkering belanden. Een belangrijke taak, die zich niet direct vertaalt in een lastenbeperking. Het gaat veeleer om een investering aan de voorkant.

### Participatieladder en doelladder

Een sluitende aanpak betekent alle cliënten in beeld hebben. Met behulp van de Dariuz wegwijzer en de Taalmeter maakt WerkSaam een inschatting van de afstand tot de arbeidsmarkt en het ontwikkelpotentieel. Alle niet-zorgcliënten ontvangen een aanbod voor een leerwerktraject: Arbeidsgroei of Arbeidsfit, het aanbrenge van structuur met werk als basis, ondersteund door een solide plan van aanpak met de gerichte inzet van re-integratie-instrumenten (maatwerk). Steeds met de focus op uitstroom naar regulier werk.

Tevens streven we er naar om in 2016 ca. 30 fte beschut werk te realiseren. De uitstroom van de oude WSW kent voornamelijk een natuurlijk verloop en schatten we in tussen de 4 en 6%.

### Leerwerkbedrijf

We gaan door met het genereren van een continue en gedifferentieerd werkaanbod voor onze cliënten. Dat betekent dat we opdrachtgevers aan ons moeten verbinden en zorgen voor een doorlopend werkaanbod, bij voorkeur met verschillende gradaties en variaties.



Om te borgen dat er een continue aanbod bestaat van werkplekken voor arbeidsontwikkeling, blijft WerkSaam investeren in het leerwerkbedrijf, o.a. waar het gaat om materieel, klimaatbeheersing en verpakkingsapparatuur.

### **Handhaven**

De Participatiewet kent rechten en plichten. In het kader van een sluitende aanpak biedt WerkSaam alle cliënten een traject aan. Met heldere afspraken vastgelegd in een plan van aanpak. Het niet nakomen van afspraken heeft altijd consequenties. Handhaven is een voorwaarde voor een eerlijke verdeling van schaarse middelen.

### **Voortbouwen**

In 2015 startte WerkSaam op basis van vooronderstellingen, aannames, voorlopig beschreven werkprocessen en een begroot cliëntenbestand. Bij het schrijven van deze begroting kijken we terug op de ervaringen van het eerste half jaar. Duidelijk werd dat voor een adequate bedrijfsvoering een aantal werkprocessen bijstelling behoeft. Ook blijkt dat de begrote bezetting niet aansluit op het feitelijke cliëntenbestand.

Deze ervaringen maken dat uitbreiding van het aantal fte in 2016 noodzakelijk is om de geformuleerde doelstelling ("iedere cliënt te laten participeren naar vermogen") waar te maken. Immers, een goede match met vacatures is alleen dan mogelijk, wanneer wij onze cliënten kennen, hun mogelijkheden naar waarde kunnen inschatten en kunnen investeren in hun arbeidsgroei. Dat betekent dat wij alle cliënten die staan gekwalificeerd als zeer moeilijk bemiddelbaar, en die dikwijls al lange tijd geen aandacht (meer) kregen, in beeld willen hebben om hen naar vermogen te laten participeren in (deels) betaald werk.

Vanwege het grotere aantal uitkeringsgerechtigden en de ambitie om iedere cliënt te kennen, willen we in 2016 de flexibele personele schil uitbreiden. Zodra de caseload afneemt, neemt ook de flexibele schil in omvang af.

### **Programma's**

We gaan verder op de in 2015 ingeslagen weg. Dat betekent een begroting die is opgebouwd uit 3 programma's:

1. het programma re-integratie
2. het programma inkomen
3. het programma bedrijfsvoering

In 2016 komt daar een 4<sup>e</sup> programma bij: het programma Plustaken/Extra taken/Overige taken.

### **Meedoen naar vermogen**

WerkSaam blijft zich inzetten voor partnerships met het bedrijfsleven. Kennis van de regionale arbeidsmarkt, een goede verbinding met werkgevers (organisaties) en afnemers van onze diensten vormen de basis van onze plaatsingsstrategie.



In 2015 is een stevige basis gelegd in de regio, met name bij ondernemers, om cliënten te plaatsen, zodat iedereen echt mee kan doen. We hebben onze werkprocessen aangescherpt en onze cliënten steeds scherper op het netvlies. Kortom we zijn klaar voor onze missie: WerkSaam als de arbeidsbemiddelaar voor deze regio die inwoners van Westfriesland naar vermogen laat deelnemen op de reguliere arbeidsmarkt.

Hoorn, 9 september 2015

Namens het dagelijks bestuur,

A.J. de Jong





## Uitgangspunten

Hieronder vindt u de uitgangspunten van de begroting 2016 gesplitst in baten en lasten per programma. Deze uitgangspunten zijn, in de kaderbrief 2016, door het bestuur vastgesteld.

### Algemeen

WerkSaam Westfriesland conformeert zich aan de wens van de Westfriesse gemeenten om de nullijn voor GR's te hanteren voor 2016.

### Prijscompensatie

Voor de externe budgetten hanteren wij een prijscompensatie van 1,7% (Indexatie conform CBS index 'diverse goederen en diensten') per jaar.

De stijging van de directe kosten wordt verdisconteerd in de verkoopprijzen van de aangeboden (commerciële) diensten.

### Programma Re-integratie

#### Baten

Het budget voor de Re-integratie is gebaseerd op de publicatie van de budgetten bestemd voor de Re-integratie in de uitkering sociaal domein dat bekend is gemaakt in de meicirculaire 2015.

#### Lasten

Het beschikbare budget is taakstellend voor de uitgaven.

### Programma Inkomen

#### Baten

Het budget voor de BUIG en BBZ is gebaseerd op de nader voorlopige budgetten 2015 van april 2015. Het budget voor de WSW is gebaseerd op de publicatie van de budgetten bestemd voor de WSW in de uitkering sociaal domein dat bekend is gemaakt in de meicirculaire 2015.

#### Lasten

Uitgangspunt is de uitkeringslast conform de inschatting tot het eind van 2015 op basis van het cliëntenverloop tot nu toe. Vervolgens is een daling van 4% als uitgangspunt genomen.

Voor de Wsw-lonen wordt de nullijn gehanteerd. CAO-verhogingen zullen in de begroting worden doorgevoerd op het moment dat deze zich voordoen. Dit zal tot een begrotingsbijstelling leiden.

De meerjarenbegroting gaat uit van een ongewijzigd beleid voor 2016 en de daaropvolgende jaren. Er zit een verwachte daling in het uitkeringenbestand (en -lasten) in verband met effectief beleid van 4% per jaar ten opzichte van 2015. Dit percentage gaat uit van gelijkblijvende economische omstandigheden en gelijkblijvende stroom van vluchtelingen.





## **Programma Bedrijfsvoering**

### Baten

De baten binnen het programma bedrijfsvoering bestaan uit de toegevoegde waarde en de bijdragen van de zeven Westfriese gemeenten.

Voor 2016 e.v. is verondersteld dat de omzet per fte op een vrijwel gelijk niveau blijft.

Het aantal gesubsidieerde fte's zal de komende jaren afnemen door de invoering van de Participatiewet. Er is rekening gehouden met een afname van 6% per jaar. Dit zal de komende jaren tot een lagere omzet en toegevoegde waarde leiden.

Verder is er vanuit gegaan dat de opbrengsten van andere doelgroepen deze lagere omzet en toegevoegde waarde zullen compenseren.

### Lasten

Looncompensatie: Er wordt in de begroting 2016 geen rekening gehouden met een eventuele CAO-salarisverhoging voor staf en leiding personeel. Vooralsnog wordt de nullijn gehandhaafd.

Eventuele cao-aanpassingen zullen primair binnen de eigen begroting worden opgevangen en indien niet mogelijk zal dit tot een bijstelling van de begroting leiden.

## **Programma Plustaken, extra en overige taken**

Er is een aantal verzoeken binnen gekomen voor de uitvoering van plustaken, extra en overige taken. Kosten voor de uitvoering van deze taken worden aan de desbetreffende gemeente doorbelast.

## **Toevoeging/onttrekking aan reserves**

De vrijval van de reserves heeft betrekking op de afschrijvingskosten van de huisvesting en de verlaging van de bijdrage van de gemeenten voor de apparaatskosten.

## **Begrotingscijfers**

In de begroting 2016 zijn geen realisatiecijfers 2014 opgenomen vanwege de start van de organisatie per 1 januari 2015.



## Beleidsbegroting

## Re-integratie

Waar gaat dit programma over:

- Niet meer uitgeven dan er binnen komt
- Bevorderen uitstroom en voorkomen instroom
- Plan van aanpak
- Gebruik participatie- en doelladder

Het programma re-integratie omvat de re-integratie-inspanningen voor de gerelateerde doelgroepen.

De belangrijkste doelstelling van de Participatiewet is om iedereen met arbeidsvermogen toe te leiden naar werk, bij voorkeur regulier werk. Voor wie (nog) niet kan werken is meedoen naar vermogen (participatie) aan de orde. Er kan een breed scala aan instrumenten worden ingezet om participatie te bevorderen, bijvoorbeeld: sollicitatietrainingen, loonkostensubsidie, proefplaatsingen, detachering, werkplekaanpassingen, no-riskpolis, werkzaamheden binnen eigen leer-werkbedrijven, etc. WerkSaam Westfriesland zal de re-integratie zoveel mogelijk intern gaan uitvoeren.



## Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen

### Inleiding

De belangrijkste opdracht van WerkSaam luidt: iedereen met arbeidsvermogen toe leiden naar werk, bij voorkeur regulier werk. Wie (nog) niet kan werken, doet mee naar vermogen. Het programma re-integratie omschrijft hoe WerkSaam dit wil gaan doen. WerkSaam zet een breed scala aan instrumenten in om mensen toe te leiden naar de arbeidsmarkt of om deelname aan de samenleving te bevorderen.

Maar WerkSaam kan dit niet alleen en zoekt daarom naar samenwerkingspartners om effectiever en slagvaardiger te kunnen opereren. Onze eerste en belangrijkste partner is de werkgever!

In 2016 zet WerkSaam verder in op het versterken van partnership met onze werkgevers. Naast het inzetten van de juiste instrumenten en gezamenlijk optrekken met enthousiaste werkgevers gaat het om innoveren en inspelen op nieuwe behoeften/ kansen. Het doel is duidelijk: zoveel mogelijk mensen aan een baan helpen.

De samenwerking met werkgevers vindt ook plaats binnen de arbeidsmarktregio. In het regionale werkbedrijf werken werkgevers, werknemers en gemeenten binnen Noord-Holland noord samen om onder andere invulling te geven aan de banenafspraken<sup>1</sup>. In 2016 zal deze samenwerking gecontinueerd worden.

Samenwerking vindt voorts plaats binnen het Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid Noord-Holland Noord (RPA). Het RPA is een bestuurlijk samenwerkingsverband van gemeenten, UWV, onderwijs, werkgevers- en werknemersorganisaties. Onder het motto 'Samen Sterk voor Werk' pakt het RPA regionale arbeidsmarktproblemen aan. Met deze partners voert het RPA-NHN projecten uit die structureel bijdragen aan een duurzame arbeidsmarkt in de regio Noord-Holland Noord, zoals:

- Aanpak jeugdwerkloosheid: Jongeren (16-27 jaar) vormen een kwetsbare groep op de arbeidsmarkt. Vanwege de aanhoudende economische crisis startte onder regie van het RPA eind 2013 het (gesubsidieerde) Actieplan Jeugdwerkgelegenheid 2.0 met als doel het bemiddelen van 700 jongeren naar werk. Deze doelstelling werd eind 2014 bereikt, reden waarom dit project een vervolg krijgt (Jeugd werkt). Het RPA houdt de coördinatie rondom het thema 'aanpak jeugdwerkloosheid'. Preventie van schooluitval, maatwerk op de werkvloer en één aanspreekpunt per werkgever staan hierbij centraal.
- Aanpak laaggeletterdheid: Volwasseneneducatie (aanpak laaggeletterdheid) is een van de taken die WerkSaam voor de regiogemeenten uitvoert. Taal is de sleutel tot de samenleving. De gemeenten (19) in de arbeidsmarktregio Noord-Holland Noord werken samen om hun inwoners (18 jaar en ouder) beter te leren lezen, schrijven en rekenen. Dit gebeurt met geld

---

<sup>1</sup> In het sociaal akkoord is afgesproken dat er 125.000 extra banen gaan komen voor arbeidsgehandicapten in de periode tot 2026. Eind 2015 moeten de eerste 9000 banen zijn gecreëerd.



- van het Rijk (educatiebudget). Dit budget stelt het Rijk voor onze arbeidsregio sinds 2015 beschikbaar aan de gemeente Alkmaar. De besteding geschiedt vervolgens in samenspraak met de regiogemeenten op basis van een regionaal educatieprogramma. Dit programma voorziet in allerlei taaltrajecten. De gemeente Alkmaar legt binnen het RPA bestuurlijke verantwoording af voor de aanpak van laaggeletterdheid.
- Social Return On Investment (SROI): Het is voor een gezonde samenleving van belang om iedereen bij het arbeidsproces te betrekken. Om dit te stimuleren, is SROI vast onderdeel van het inkoopbeleid van alle gemeenten in de regio Noord-Holland Noord. Het RPA ontwikkelde hiervoor een model. SROI omvat het opnemen van een sociale verplichting bij inkoop en aanbestedingen. Het is een manier om mensen aan werk te helpen. Bij elke gemeentelijke aanbesteding is de eis dat een bepaald percentage van de aanneemsom wordt besteed aan het aan het werk helpen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De hoogte van dit percentage hangt af van de aard van de opdracht, maar bedraagt gemiddeld 5%. Het aan het werk helpen kan bestaan uit het in dienst nemen van iemand, maar ook stages voor beroepsopleidingen of opdrachten aan WerkSaam of een andere organisatie die louter mensen vanuit de doelgroep in dienst heeft. Alle gemeenten in Noord-Holland Noord passen SROI op de zelfde wijze toe. Westfriesland vervult bij SROI een vooruitstrevende en voorttrekkende rol.

### Wat gaan we doen?

	Waar staat WerkSaam in 2016 voor?	Hoe willen we dit bereiken?
1	Geen overschrijding van het re-integratiebudget	Beschikbare budget is taakstellend
2	10% meer plaatsingen dan in 2015	Inzet diverse instrumenten/activiteiten, zoals: <ul style="list-style-type: none"> <li>- Arbeidsfit/arbeidsgroei</li> <li>- Sollicitatietraining</li> <li>- Mobiliteitscentrum</li> <li>- Flexensie</li> <li>- Werkgeversbenadering</li> <li>- Jobcarving/bedrijfsscans</li> <li>- Loonkostensubsidie</li> <li>- Harrie helpt</li> <li>- MVO Westfriesland</li> <li>- Taalmeter</li> </ul>
3	95% van alle cliënten beschikt over een plan van aanpak	Een systematische diagnose resulteert in een solide plan van aanpak. Alle cliënten (die kunnen werken) staan in Stekker 4, een gezamenlijk matchingssysteem van het UWV en WerkSaam
4	Indeling van alle cliënten op de participatieladder en doelladder	Met de Dariuz-methode bepaalt WerkSaam de positie op de participatieladder én de doelladder
5	Maximaal 32 beschutte werkplekken in 2016 (nieuwe instroom)	Beschut werken voor de meest kwetsbare cliënten organiseert WerkSaam binnen het eigen leerwerkbedrijf.

#### 1. Geen overschrijding van het re-integratiebudget

Binnen het programma re-integratie zijn de inkomsten en uitgaven aan elkaar gelijk. Het budget dat WerkSaam van de regiogemeenten als opdrachtgever ontvangt, is taakstellend.

## 2. 10% meer plaatsingen dan in 2015

In 2015 startte WerkSaam met uiteenlopende re-integratieactiviteiten. De ambitie voor 2016 is om 10% meer plaatsingen te realiseren dan in 2015. Re-integratietrajecten richten zich op plaatsingen met als belangrijke instrumenten: arbeidsfit/arbeidsgroei. Werken met behoud van uitkering als stap richting de arbeidsmarkt met arbeidsfit, dan wel arbeidsgroei. Arbeidsfit voor cliënten die al klaar zijn, maar fit moeten blijven voor de arbeidsmarkt. Arbeidsgroei voor cliënten waarbij de arbeidscompetenties nog ontwikkeling behoeven. WerkSaam ondersteunt dit met onder andere (sollicitatie)trainingen;

- deze trainingen vinden plaats in het nieuwe Mobiliteitscentrum dat de rol van het huidige diagnostisch centrum overneemt. Het Mobiliteitscentrum biedt ondersteunende trainingen en workshops om cliënten een betere uitgangspositie te geven voor de arbeidsmarkt;
- flexpensie: met flexpensie biedt WerkSaam mensen met een uitkering de mogelijkheid om aan de slag te gaan in tijdelijke opdrachten (flexwerk). Werkgevers kunnen zo gemakkelijk voor korte tijd iemand in dienst nemen;
- werkgeversbenadering. WerkSaam ondersteunt werkgevers waar mogelijk. Denk hierbij aan aanvraag loonkostensubsidie, job carving, invullen banenafspraken en nazorg;
- job carving/bedrijfsscans: aan de hand van een bedrijfsscan adviseert WerkSaam werkgevers over het creëren van nieuwe banen. WerkSaam leidt hiervoor 2 extra specialisten op;
- loonkostensubsidie; Om werkgevers te ondersteunen die iemand in dienst nemen met een verminderde loonwaarde kunnen zij in aanmerking komen voor loonkostensubsidie. Middels een gevalideerde loonwaardemethodiek (Dariuz) wordt op de werkplek de loonwaarde bepaald. Aan de hand van die loonwaarde wordt subsidie verstrekt aan de werkgever.
- "Harrie helpt", ondersteuning van werkgevers in de begeleiding op de werkplek van cliënten. Met als doel duurzame plaatsing;
- Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen Westfriesland, 10% meer Partners & Proud partners dan 2015. Westfriese bedrijven die het gewóón vinden om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een plek in hun bedrijf te geven;
- Taalmeter: het beheersen van de Nederlandse taal is een basisvaardigheid om een plek op de arbeidsmarkt te kunnen vinden, behouden en verbeteren. WerkSaam gebruikt de Taalmeter bij iedere cliënt om in beeld te krijgen wie moeite heeft met lezen, schrijven en rekenen. Deze cliënten biedt WerkSaam een bekostigd taaltraject aan. Het Taalhuis vormt hierbij de plek waar een match plaatsvindt tussen taalvraag en taalaanbod.

Medio 2015 startte WerkSaam met een Jongerenloket. Het Jongerenloket werkt nauw samen met het RMC (voortijdig schoolverlaters), het UWV en het onderwijsveld om jongeren te ondersteunen op hun weg naar terug naar school, naar werk of tijdelijk ter overbrugging met inkomensondersteuning. Met het Jongerenloket wil WerkSaam aan de voorkant zorgen dat instroom in de bijstand waar mogelijk achterwege blijft.

### 3. 95% van alle cliënten beschikt over een plan van aanpak

Het plan van aanpak beschrijft de uitwerking van de activiteiten die uiteindelijk moeten leiden tot uitstroom naar regulier werk (bij voorkeur zonder aanvullende uitkering).

### 4. Indeling van alle cliënten op de participatieladder en doelladder

De combinatie participatieladder/doelladder geeft een completer beeld van de cliënt nu en in de nabije toekomst. De Participatieladder geeft inzicht in de situatie van een cliënt op dit moment en middels de doelladder wordt het ontwikkelpotentieel van de cliënt in kaart gebracht.

### 5. Maximaal 32 beschutte werkplekken in 2016

De Participatiewet kent een beperkte voorziening voor beschermt werken. WerkSaam heeft hiervoor een eigen faciliteit. Het gaat om mensen met een zodanige beperking, dat van een reguliere werkgever niet mag worden verwacht dat hij deze mensen in dienst neemt. Beschut Werk kenmerkt zich door een hoge mate van (structurele) ondersteuning en aanpassing van het werk en de werkplek. De beschutte werkplekken zijn ingericht binnen ons eigen leerwerkbedrijf.

## Wat mag het kosten



Programma Re-integratie (*1000)	Begroting 2016	Begroting 2015 (voorjaarsnota)
Baten	3.472	3.355
Lasten	-3.472	-3.355
<b>Saldo</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

#### Baten:

- Het Rijk publiceerde in de meicirculaire 2015 de budgetten van de integratie-uitkering sociaal domein (voorheen budget sociaal deelfonds).
- Het educatiebudget maakt geen deel uit van de integratie-uitkering sociaal domein. Het Rijk stelt vanaf 2015 de educatiemiddelen via een tijdelijke specifieke uitkering beschikbaar aan zogenaamde contactgemeentes (Alkmaar) van de arbeidsmarktregio. Reden waarom de begroting niet voorziet in de post volwasseneneducatie.
- WerkSaam onderzoekt en benut waar mogelijk cofinanciering met ESF-subsidies. Het inboeken van ESF-middelen vindt plaats op het moment dat vast staat dat cofinanciering haalbaar is.

WerkSaam heeft samen met de andere drie SW-bedrijven in de arbeidsmarktregio een sectorplan ingediend om in aanmerking te komen voor de subsidies die door de Tweede Kamer beschikbaar zijn gesteld voor herstructurering van de SW. Ten tijde van het schrijven van de begroting is nog niet bekend of we deze middelen ook daadwerkelijk krijgen.

### Lasten:

Binnen het programma re-integratie zijn de baten en lasten aan elkaar gelijk. Het budget dat WerkSaam van de regiogemeenten als opdrachtgever ontvangt, is taakstellend.

Het begrote bedrag van € 3.472.000 wil WerkSaam als volgt inzetten:

Activiteit	Bedrag
Doorbelasting interne kosten	1.779.000
Couleur locale	347.000
Beschut Werk	252.000
Tekort WSW	804.000
Overige re-integratiekosten	290.000
<b>Saldo</b>	<b>3.472.000</b>

### Toelichting:

- WerkSaam stelt zich tot doel om re-integratie zoveel mogelijk in eigen beheer uit te voeren. De begroting gaat uit van een bijdrage vanuit het re-integratiebudget als dekking van de interne kosten à € 1.779.000. Dit staat ook vermeld in het programma Bedrijfsvoering.
- Een andere afspraak met de Westfriese gemeenten luidt dat 10% van de beschikbare middelen inzetbaar zijn voor couleur locale. Hiervoor staat een bedrag van € 347.000 gereserveerd in 2016.
- WerkSaam gebruikt het re-integratiebudget verder om de begeleidingskosten van Beschut Werk te financieren. Het gaat om een geschat bedrag van € 252.000.
- Het stijgende tekort op de (oude) Wsw activiteiten zorgt voor steeds meer druk op de integratie-uitkering sociaal domein. Het re-integratie budget samen met het Wsw-budget vormt een deel van de integratie-uitkering sociaal domein. Het tekort op het Wsw-budget drukt derhalve op het re-integratiebudget. Dit komt omdat:
  - het subsidiebedrag per SE Wsw daalt jaarlijks met ca. € 500, geschat nadelig effect € 604.000;
  - de veranderde wetgeving die een transitievergoeding ook voor werknemers met een SW-indicatie voorschrijft heeft een fors negatief effect op het tekort. Voor 2016 wordt dit effect geschat op € 200.000.
- Van het re-integratiebudget blijft naar verwachting een bedrag ad € 290.000 beschikbaar voor overige re-integratiekosten .

### **Toelichting verschil begroting 2015**

De stijging van het re-integratie budget in 2016 ten opzichte van 2015 vloeit voort uit de extra middelen die beschikbaar komen voor de financiering van de begeleidingskosten voor beschut werk. Aangezien het aantal beschut werkplekken in de toekomst zal stijgen, is de verwachting dat het participatiebudget zal mee bewegen.







## Inkomen

Waar gaat dit programma over:

- Beperken instroom
- Handhaving
- Terugvordering en verhaal

Het programma Inkomen bevat de inkomensvoorziening BUIG (wet Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten), de inkomensvoorziening Wsw en Beschut Werk alsmede de activiteiten in het kader van de handhaving.





## Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen

### Inleiding

WerkSaam verzorgt in opdracht van de regiogemeenten de inkomensvoorziening aan diverse doelgroepen, met inbegrip van de loonbetaling voor Wsw en beschermt werken. Het gaat om uitkeringen met een uiteenlopende wettelijke basis, zoals de Participatiewet, IOAW, IOAZ en de Bbz). De wet Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten (BUIG) biedt gemeenten de financiële basis voor de bekostiging van deze inkomensvoorzieningen.

Het is de ambitie van WerkSaam om de uitkeringslasten in onze regio terug te dringen. Dit moet binnen drie jaar haalbaar zijn. Dit vanuit de gedachte dat iedere nieuwe organisatie het eerste jaar vooral gebruikt om te bouwen en risico's terug te dringen, het tweede jaar om te bestendigen en vruchten te plukken om het derde jaar echt te gaan oogsten.

Hoewel de economie voorzichtig aantrekt, blijft de ontwikkeling van de werkgelegenheid een zorg. De verwachting dat in 2016 minder mensen een beroep zullen doen op bijstand, is niet vanzelfsprekend. Het beroep op de IOAW/IOAZ zal waarschijnlijk toenemen als gevolg van een hogere uitstroom vanuit de WW én door de verhoging van de AOW-leeftijd. Met de invoering van de Participatiewet kwam er een einde aan de instroom in de Wsw en de Wajong voor gedeeltelijk arbeidsongeschikten. Ook dit leidt tot extra instroom in de bijstand. Voor deze groep is er nu ook geen mogelijkheid om uit te stromen naar een andere voorliggende voorziening.

Het aantal statushouders neemt toe. Gemeenten krijgen op basis van hun inwoneraantal per jaar een taakstelling van het Rijk om een bepaald aantal statushouders te huisvesten. Als gevolg van de hogere instroom van het aantal asielzoekers is de taakstelling voor huisvesting van statushouders extra verhoogd. Deze statushouders zijn voor het overgrote deel niet direct bemiddelbaar richting werk, onder andere door taalachterstanden.



## Wat gaan we doen?

	Waar staat WerkSaam in 2016 voor?	Hoe willen we dit bereiken?
1	Beperken instroom; preventiequote van 20% (meldingen t.a.v. aanvragen); voor jongeren luidt de preventiequote 30%	Streng aan de Poort, goede diagnose en voorlichting. Alle nieuwe klanten krijgen een sluitende aanpak. Jongeren zonder startkwalificatie screenen op scholingsplicht en begeleiden naar scholing, dan wel tijdelijk werk.
2	Beëindigen ten onrechte verstrekte uitkeringen (5%)	Fraudesignalering en hoogwaardige handhaving
3	In alle regiogemeenten teveel verstrekte of ten onrechte verstrekte uitkeringen terugvorderen of verhalen	Debiteurenadministratie voeren, rekening houdend met de beperkte draagkracht door woon- en zorglasten
4	Stimuleren zelfstandig ondernemerschap	Gelijke inspanning als in 2015
5	Beperken uitkeringslasten met 4%	Inzetten op beperken instroom en vergroten uitstroom

### 1. Beperken instroom

Door goede voorlichting en controle aan de Poort beperkt WerkSaam de instroom (preventiequote) en wordt oneigenlijk gebruik/misbruik tegengaan. De preventiequote is het verschil tussen het aantal ingediende aanvragen en toegekende uitkeringen. Voorkomen van instroom is veel efficiënter dan het bestrijden van fraude gedurende de uitkeringsperiode. De aandacht van de handhavers en de sociale recherche richt zich vooral op de instroom.

Het Jongerenloket richt zich op (kwetsbare) jongeren (tot 27 jaar), die belemmeringen ondervinden bij het vinden van werk en/of scholing. Het gaat hierbij lang niet altijd om een uitkering, maar veeleer om ondersteuning richting onderwijs of werk.

### 2. Beëindiging ten onrechte verstrekte uitkeringen

Daarnaast blijven het signaleren en bestrijden van fraude gedurende de uitkeringsperiode een belangrijk aandachtspunt. Met de komst van de Participatiewet in 2015 deden de geüniformeerde arbeidsverplichtingen hun intrede. Dit betekent strengere handhaving op het nakomen van de arbeidsverplichtingen. Dit beleid zet WerkSaam in 2016 voort.

### 3. Teveel verstrekte of ten onrechte verstrekte uitkeringen terugvorderen of verhalen

Correct debiteurenbeheer vormt de basis om ten onrechte verstrekte uitkeringen terug te vorderen of verhalen. Het uitgangspunt is om met debiteuren een regeling te treffen om hun schuld af te betalen, Dit betekent niet dat de debiteur vrijblijvend met de getroffen minnelijke regeling kan omgaan. De realiteit is helaas dat zorg- en woonlasten nauwelijks ruimte overlaten voor het terugvorderen van bijstand.



#### 4. Stimuleren zelfstandig ondernemerschap

Zelfstandig ondernemen biedt kansen om niet (langer) afhankelijk te zijn van een uitkering. WerkSaam. De ervaring laat zien dat bij een aantrekkende economie het werken in loondienst de voorkeur geniet boven het beginnen als zelfstandige. Daarom gaat WerkSaam uit van een gelijke inspanning van zelfstandig ondernemerschap ten opzichte van 2015.

#### 5. Beperken uitkeringslasten met 4%

Door het beperken van de instroom (zie onder 1) en het vergroten van de uitstroom (zie programma re-integratie) zullen de uitkeringslasten worden teruggebracht.

### Wat mag het kosten



Programma Inkomen (*1000)	Begroting 2016	Begroting 2015 (voorjaarsnota)
<b>BUIG</b>		
Baten	41.526	40.145
Lasten	-41.526	-40.145
Saldo	0	0
<b>BBZ</b>		
Baten	1.405	1.405
Lasten	-1.405	-1.405
Saldo	0	0
<b>WSW / Beschut werk</b>		
Baten	16.403	16.461
Lasten	-16.403	-16.461
Saldo	0	0

Voor het programma Inkomen hanteert WerkSaam de volgende uitgangspunten:

1. De begroting 2016 gaat uit van de nadere voorlopige Rijksbudgetten 2015. Het Ministerie van Sociale zaken en Werkgelegenheid maakt eind september 2015 de voorlopige budgetten voor 2016 bekend. WerkSaam verwerkt deze budgetten vervolgens in de voorjaarsnota 2016.
2. De verwachte bestandsontwikkelingen en de verwachte gemiddelde uitkeringen gelden als vertrekpunt voor de begrote bedragen. In de realisatie kunnen bij deze open-eindregeling afwijkingen ontstaan.
3. Nieuw stelsel van aanvullende uitkeringen. Met de invoering van de Participatiewet per 1 januari 2015 deed ook een nieuw verdeelmodel voor de bepaling van de budgetten zijn intrede. Hoewel het nieuwe verdeelmodel zorgt voor een betere verdeling van de middelen over de gemeenten, bestaat de kans dat gemeenten in financiële problemen komen als gevolg van grote tekorten op hun bijstandsbudget. Daarom blijft onder de Participatiewet een compensatieregeling bestaan. Met ingang van 2015 is de Incidentele Aanvullende Uitkering vervangen door een vangnetuitkering, waarbij 2015 geldt als invoeringsjaar. De

vangnetuitkering biedt gemeenten financiële compensatie voor grote tekorten op het budget als bedoeld in artikel 69 van de Participatiewet.

Sinds de invoering van de Participatiewet werken gemeenten het 'Gebundeld participatiebudget'. Met dit budget moeten gemeenten ook de uitvoering van de WSW financieren. Voor de Wsw zijn volume en eenheidsbedrag een (fictief) onderdeel. Deze begroting gaat uit van een jaarlijks dalende taakstelling, analoog aan de opgave van de staatssecretaris.

#### Baten

De regiogemeenten stellen hun rijksbijdragen beschikbaar aan WerkSaam. Wanneer deze bijdragen én de door WerkSaam gerealiseerde inkomsten niet toereikend blijken, dragen de regiogemeenten verder bij. De Westfriese gemeenten dragen in totaal € 1,3 miljoen bij ter dekking van de uitgaven voor inkomensvoorzieningen.

#### Lasten

Voor de berekening gaat WerkSaam uit van de uitkeringslast op basis van het geschatte cliëntenverloop tot nu toe. In januari 2015 startte WerkSaam met een bestand van 2.976 uitkeringsgerechtigden, tegen een begroting (cijfers van april 2014) van 2.675.

De meerjarenbegroting gaat uit van ongewijzigd beleid voor 2016 en daaropvolgende jaren. De vooruitblik bevat een geambieerde daling in het uitkeringsbestand (en –lasten) uitgaande effectief beleid (4%) ten opzichte van 2015. Dit percentage gaat uit van gelijkblijvende economische omstandigheden en gelijkblijvende stroom van statushouders.



## Toelichting verschil begroting 2015

### **BUIG:**

#### Baten:

Deze begroting gaat uit van de nadere voorlopige budgetten 2015. Deze budgetten zijn € 325.000 hoger dan de budgetten vermeld in de laatst gewijzigde begroting 2015 (Voorjaarsnota).

De bedragen voor terugvorderingen zijn daarentegen € 176.000 lager dan in de begroting 2015. Door de toepassing van de beslagvrije voet vindt minder invordering plaats dan in het verleden.

Omdat de uitgaven voor inkomensvoorzieningen hoger zijn dan het totaal aan rijksbijdragen en terugvorderingen is een aanvullende bijdrage per gemeente noodzakelijk. Dit is conform de gemaakte afspraken. Westfriese gemeenten dragen in totaal € 1 miljoen bij ter dekking van de extra uitgaven.

#### Lasten:

De begroting 2016 gaat uit van een gemiddeld aantal uitkeringsgerechtigden van 2.695 met een gemiddelde uitkeringslast van € 14.500. Hierdoor stijgen de lasten met een bedrag van € 894.000. Door de verwerking van 32 plekken voor beschut werk in de begroting 2016 zijn de lasten hoger dan in de begroting 2015. Het gaat om een bedrag van € 487.000..

### **Wsw:**

#### Baten:

De begroting 2016 gaat uit van de bedragen in de meicirculaire 2015 en deze zijn € 1,3 miljoen lager dan de baten in de begroting 2015. De begroting 2015 is als laatst gewijzigd in de Voorjaarsnota op grond van de septembercirculaire 2014. Ter dekking van de Wsw-lasten wordt een bijdrage uit het re-integratiedeel van de uitkering sociaal domein 2016 gereserveerd. Het gaat om € 804.000.

#### Lasten:

Deze begroting gaat uit van 585 fte. Met een gemiddeld bedrag van € 27.250 voor loonkosten komen de lasten uit op € 15,9 miljoen. De raming van de begroting 2015 vond budgettair neutraal plaats omdat er nog onvoldoende bekend was over taakstelling, afrekening en afbouw.

### **Beschut Werk**

In de begroting 2015 staat Beschut Werk nog niet vermeld. Dit omdat er nog te veel onduidelijkheid over bestond. Inmiddels is bekend dat er voor de financiering van de loonkosten rekening wordt gehouden met 30% verdien capaciteit, maximaal 70% wordt als loonkostensubsidie verstrekt vanuit de BUIG. De 30% wordt gefinancierd uit de toegevoegde waarde die wordt gerealiseerd door deze groep. De begeleidingskosten (€ 8.500 per plek) worden betaald uit het re-integratiedeel van de uitkering sociaal domein 2016.





REF. NO. 18301  
DESCRIPTION: PEANUT BUTTER/COOKIES  
QTY: 6 PCS

INDUSTRIAL



## Bedrijfsvoering

Waar gaat dit programma over:

- Toegevoegde waarde
- Formatie in fte's,
- Ziekteverzuim
- Resultaat Uitvoering t.o.v. begroting

Dit hoofdstuk gaat over de kosten die samenhangen met de uitvoering van de programma's re-integratie en inkomen met inbegrip van de werkinfrastructuur die WerkSaam gebruikt voor de arbeidsontwikkeling van mensen. Ook de opbrengsten van de commerciële activiteiten staan in dit programma vermeld.



## Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen

### Wat gaan we doen?

	Waar staat WerkSaam in 2016 voor?	Hoe willen we dat bereiken?
1	Realiseren van een minimale toegevoegde waarde commerciële activiteiten ad € 6.276.000	Op peil houden van de productiviteit van extern geplaatste SW-medewerkers.  De inrichting van de Leer-werkbedrijven beter laten aansluiten bij de mogelijkheden in de markt en de leerbehoeften van de doelgroep
2	Ziekteverzuim: 3,8 % personeel algemeen en 10,6% Wsw-medewerkers	meer aandacht voor de rol van leidinggevenden bij de verzuimbegeleiding
3	1% besparen op de bedrijfskosten tov 2015 (exclusief salariskosten)	De bedrijfsmiddelen en processen continue monitoren en daar waar mogelijk budgetten naar beneden bijstellen.
4	10% minder gegronde bezwaarschriften tov 2015	Meer inzet op het gebied van voorlichting, ondersteuning bij de aanvraagprocedure, oplossingsgerichte benadering.

#### 1. Realiseren van een minimale toegevoegde waarde van € 6.276.000

WerkSaam staat voor een continue en gedifferentieerd werkaanbod voor zowel onze cliënten als werkgevers. Dat betekent dat we opdrachtgevers aan ons willen verbinden met een doorlopend werkaanbod, bij voorkeur met verschillende gradaties en variaties. Immers de klant is een toekomstig werkgever! Werk is het instrument om terugkeer naar de arbeidsmarkt te verwezenlijken. Bij voorkeur met werk bij ons werkgeversnetwerk of een van onze eigen leer-werkbedrijven. Leer-werkbedrijven bieden zowel dienstverlenende werkzaamheden aan, als productiewerkzaamheden. De werkzaamheden zijn zeer laagdrempelig en gevarieerd en bieden iedereen een passende plek. WerkSaam zet de leer-werkbedrijven in voor de oude Wsw-populatie en het nieuwe beschut werk, maar in het bijzonder ook voor de re-integratietrajecten in de vorm van Arbeidsgroei en Arbeidsfit.

#### 2. Ziekteverzuim

In 2016 zal de bedrijfsarts, naast het spreekuur voor verzuimende medewerkers, meer tijd inruimen voor het coachen en ondersteunen van leidinggevenden in de verzuimbegeleiding.

#### 3. 1% besparen op de bedrijfskosten tov 2015 (exclusief salariskosten)


In 2016 gaat WerkSaam door met de onderlinge verbinding om tot één cultuur te komen en efficiënter te werken. Dit betekent o.m. werkprocessen "lean" tegen het licht houden en overbodige handelingen en kosten weg filteren. Verder valt een aantal eenmalige posten uit 2015 weg.

Hierdoor wordt in 2016 een verlaging van de bedrijfskosten t.o.v. 2015 verwacht.

#### 4. 10% minder gegronde bezwaarschriften tov 2015

WerkSaam streeft naar minder gegronde bezwaarschriften. Hiertoe vindt terugkoppeling plaats richting de uitvoering over de ingediende en gegronde verklaarde bezwaren. Daarnaast zet WerkSaam in op een oplossingsgerichte benadering.

## Wat mag het kosten



Programma Bedrijfsvoering (*1000)	Begroting 2016	Begroting 2015 (voorjaarsnota)
Baten	15.444	15.639
Lasten	-15.444	-15.639
<b>Saldo</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

### Baten:


De baten bestaan uit de toegevoegde waarde, de doorbelastingen die plaatsvinden vanuit de andere programma's en de bijdrage van de Westfriesse gemeenten voor de apparaatskosten. Verder is een vrijval van de reserves van € 1.898 hierin opgenomen.

### Lasten:

De lasten bestaan uit personeelskosten en overige bedrijfslasten.

## Toelichting verschil begroting 2015

### Baten:

- 
- De toegevoegde waarde voor 2016 is € 133.000 hoger dan in 2015 vanwege de lopende contracten en de aannames voor 2016.
  - De doorbelasting van de interne kosten voor re-integratie valt € 188.000 hoger uit dan in 2015 omdat het WerkSaam zoveel mogelijk in eigen beheer uitvoert.

Door bovengenoemde verschillen en een daling van de lasten dragen gemeenten € 584.000 minder bij binnen het programma bedrijfsvoering.

### Lasten:

- Vanwege een toename van het aantal fte's bedragen de personeelslasten € 195.000 meer dan in 2015. Ook dit hangt samen met het uitgangspunt is dat WerkSaam zoveel mogelijk in eigen beheer uitvoert.

De overige lasten zijn € 411.000 lager dan in 2015 als gevolg van een incidentele post van € 332.000. De werkzaamheden voor de transitie naar WerkSaam zijn in 2014 niet geheel afgerond en liepen deels over naar 2015. Hiermee gepaard gaande kosten werden dus ook in 2015 gemaakt (€ 332.000). Deze kosten zijn onttrokken aan de reserve transitiekosten WerkSaam.





## Plustaken

### Inleiding

Re-integratie en inkomensverstrekking vormen, naast de bedrijfsvoering, de hoofdtaken van WerkSaam. De GR biedt gemeenten de mogelijkheid om deze taken te intensiveren of om WerkSaam extra of plustaken uit te laten voeren. Het gaat hierbij om opdrachten van individuele gemeenten. Om goed inzicht te geven in deze taken is er voor gekozen om deze in de begroting zichtbaar te maken door ze op te nemen in een eigen programma.

## Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen

### Wat gaan we doen?

	Waar staat WerkSaam in 2016 voor?	Hoe willen we dit bereiken?
1	Juiste verstrekking aanvullende norm op de uitkering levensonderhoud voor jongeren voor alle Westfrieze gemeenten	Uitvoeren beleid van de individuele gemeenten.
2	Uitvoeren debiteurenbeleid bijzondere bijstand	Uitvoeren van de in 2015 gemaakte afspraken met de individuele gemeenten over het debiteurenbeleid voor de bijzondere bijstand
3	Deelname aan de gebiedsteams van de gemeente Hoorn	Inzet van drie medewerkers voor de gebiedsteams (3)
4	Extra inzet re-integratietrajecten voor de inwoners van de gemeenten Hoorn	Trajecten voor ZZP-ers, nuggers, jongeren en 45-55-jarigen worden via WerkSaam aanbesteed of door WerkSaam zelf uitgevoerd

#### 1. Norm voor jongeren

Het toekennen van een aanvullende norm op de uitkering voor jongeren is eigenlijk bijzondere bijstand en daarmee een taak van de gemeente. Klanten komen echter in de problemen met de belastingdienst omdat zij van twee organisaties inkomen krijgen die beide de heffingskorting gaan verrekenen. Om dit te voorkomen, hebben alle Westfrieze gemeenten WerkSaam de opdracht gegeven deze norm toe te kennen. Vanwege het geringe aantal (30 tot 40 op jaarbasis) voert WerkSaam deze taak om niet uit.

#### 2. Uitvoeren debiteurenbeleid bijzondere bijstand

Eind 2014 heeft de stuurgroep WerkSaam Westfriesland aan alle gemeenten aangeboden om de uitvoering van het debiteurenbeleid bijzondere bijstand om niet uit te voeren. Niet alle gemeenten maken hier gebruik van. In 2015 zijn met alle gemeenten afspraken hierover gemaakt.

#### 3. Deelname aan de gebiedsteams van de gemeente Hoorn

In verband met de kennisuitwisseling in de gebiedsteam en de groei van specialisten naar generalisten met een specialisme, heeft Hoorn gevraagd of WerkSaam 3 medewerkers voor 20 tot 24 uur per week voor de drie gebiedsteams ter beschikking wil stellen. Er moet nog een evaluatie

plaatsvinden, maar vooralsnog houdt WerkSaam er rekening mee dat deze werkwijze in 2016 wordt voortgezet.

4. *Extra inzet re-integratietrajecten voor de inwoners van de gemeente Hoorn*

In 2015 heeft de gemeenteraad van Hoorn € 600.000 extra beschikbaar gesteld voor de re-integratie van ZZP-ers, nuggers, jongeren en 45-55-jarigen. De extra re-integratieactiviteiten zijn in 2015 aanbesteed of er is aanbod op ontwikkeld door WerkSaam zelf. De uitvoering van deze trajecten loopt door in 2016.

**Wat mag het kosten**



Programma Plustaken (*1000)	Begroting 2016	Begroting 2015 (voorjaarsnota)
Baten	129	0
Lasten	129	0
Saldo	0	0

**Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien**

Bij WerkSaam Westfriesland is geen sprake van algemene dekkingsmiddelen. Voor onvoorziene lasten is een bedrag van € 100.000 begroot.





## Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

### Algemene reserve

Artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) definieert weerstandsvermogen als volgt: de relatie tussen

- a. De weerstandscapaciteit. Dit zijn de middelen en mogelijkheden waarover WerkSaam Westfriesland beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
- b. Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

WerkSaam gaat uit van de afspraak tussen de gemeenten in Noord-Holland over verbonden partijen. Deze afspraak luidt: het weerstandsvermogen binnen de gemeenschappelijke regeling bedraagt maximaal 2,5% van de lasten.

Voor WerkSaam betekent dit dat de algemene reserve 2,5% van de lasten bedraagt, tenzij risicoanalyse uitwijst dat een hogere reserve noodzakelijk is.

De omvang van de reserves bij de laatste jaarrekening en de verwachte omvang per 1 januari 2016 bedragen.

(Bedragen x € 1.000)	31-12-2014	1-1-2016	Toevoegingen	Onttrekkingen	31-12-2016
Alg. reserve	2.879	2.879			2.879
Best. reserve in mind. van bijdrage gemeenten	3.500	1.750		1.750	-
Best. reserve huisvesting	4.190	4.041		148	3.893
Best. reserve verlofrisico	202	202			202
Best. reserve transitie Wsw	332				-
<b>Totaal</b>	<b>10.771</b>	<b>8.872</b>	<b>-</b>	<b>1.898</b>	<b>6.974</b>

### Bestemmingsreserves

De begroting kent verschillende bestemmingsreserves. Onttrekkingen aan deze reserves komen ten gunste van de programmarekening.

#### 1. Bestemmingsreserves ter vermindering van de gemeentelijke bijdrage

Inzet van deze reserve biedt de mogelijkheid om de gemeentelijke bijdrage voor de bedrijfsvoering in de jaren 2015 en 2016 te verlagen.

#### 2. Bestemmingsreserve huisvesting

Deze reserve is gevormd tijdens het realiseren van het pand op Dampden 26 te Hoorn. Gebruik van deze reserve stelt WerkSaam in staat om de jaarlijkse afschrijvingskosten te compenseren.

#### 3. Bestemmingsreserve verlofrisico

Deze reserve is gevormd voor het verlofrisico dat WerkSaam loopt met zijn gedetacheerde medewerkers. Onder verlofrisico wordt verstaan het door WerkSaam niet beïnvloedbare verlof van



de gedetacheerde en niet het verlof van de ambtenaren die de gedetacheerde begeleiden. Indien gedetacheerden het extra opgebouwde verlof opnemen, vindt dekking vanuit deze reserve plaats.

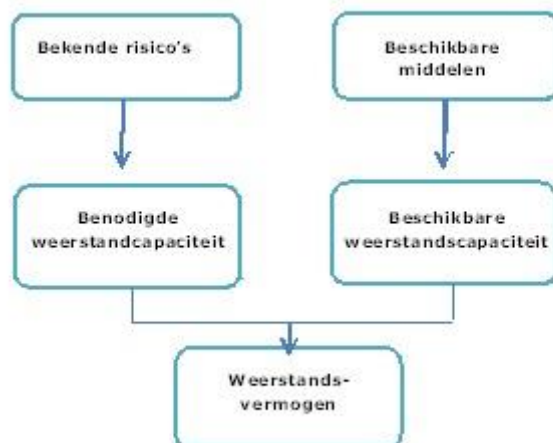
#### 4. Bestemmingsreserve transitie Wsw

Deze reserve is in 2015 besteed/vrij gevallen.

### Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de meerjarenbegroting is en geeft inzicht in de financiële draagkracht van WerkSaam Westfriesland bij onvoorziene gebeurtenissen. Een sluitende meerjarenbegroting zonder toereikende buffer betekent dat elke onvoorziene financiële tegenvaller direct dwingt tot bezuinigen om toch te komen tot een structureel sluitende begroting.

Hoe groot de weerstandscapaciteit moet zijn, is afhankelijk van de actuele risico's die WerkSaam Westfriesland loopt. Het gaat met name om risico's die niet anderszins zijn te ondervangen.



Reguliere risico's - risico's die zich regelmatig voordoen en die veelal vrij goed meetbaar zijn - maken geen deel uit van de risico's in de paragraaf weerstandsvermogen. De weerstandscapaciteit bestaat uit inzetbare middelen om tegenvallers op te vangen.

### Risico's

De risico's bij WerkSaam Westfriesland bestaan uit financiële risico's én niet financiële risico's. Niet financiële risico's kunnen wel degelijk een negatief effect hebben op de bedrijfsvoering en de (programma) doelstellingen van een organisatie. Hoewel deze risico's geen (directe) relatie hebben met het weerstandsvermogen, vermelden we deze wel, ook vanwege het integrale karakter van risicomanagement.

## Niet financiële risico's

Dit risico is direct van invloed op de kwaliteit van de bedrijfsvoering en dienstverlening.

### Politiek

Wijziging bedrijfsvoering. De gemeenten als opdrachtgevers stellen andere prioriteiten bij de inzet van de integratie-uitkering Sociaal Domein. Dit resulteert in een herverdeling van gelden (zie ook financieel risico gemeenten). Dit leidt niet alleen tot financiële risico's voor gemeenten, maar ook voor WerkSaam want lopende re-integratie activiteiten kunnen niet meer op de bestaande voet worden bekostigd en uitgevoerd.

Kans 25%. Dit leidt tot andere dienstverlening (kwantitatief en kwalitatief) en imagoschade (klanten en burgers)

### Acties

In beeld brengen wat voorgenomen koerswijziging van regiogemeenten betekent voor de opdrachttuitvoering door WerkSaam en de dienstverlening aan klanten en werkgevers.

## Financiële risico's

### Voorfinanciering kosten

Voorfinanciering (aanloop)kosten. Indien de regiogemeenten niet of niet tijdig betalen moet WerkSaam Westfriesland uitgaven voorfinancieren. Tevens zijn mogelijke (verklaarbare) begrotingsoverschrijdingen pas achteraf declarabel. Tot dat moment dient WerkSaam deze uitgaven voor te financieren.

Kans 25%. Gevolgen niet of niet tijdige betalingen: € 6 miljoen per maand. Aanloopkosten zelf financieren gedurende maximaal een tot twee maanden (totaal maximaal €12 miljoen). De voorfinanciering van begrotingsoverschrijdingen zijn niet in te schatten.

### Acties

De algemene reserve dient als financiële buffer om (tijdelijk) de extra kosten en betalingsachterstanden op te kunnen vangen (zie berekening weerstandsvermogen).

### Commerciële activiteiten

Vermindering commerciële activiteiten en daarmee verlaging van de Toegevoegde Waarde. De commerciële activiteiten van WerkSaam Westfriesland omvatten o.a. groenonderhoud, schoonmaken etc. voor gemeenten, overheidsinstellingen en bedrijven. De oorzaak van de vermindering kan liggen in verslechterde economische conjunctuur en (daardoor) minder opdrachten van de gemeenten (zie ook financieel risico gemeenten). Dit betekent dat WerkSaam Westfriesland de verminderde inkomsten zelf (tijdelijk) moet opvangen.

Kans 25%. De voorfinanciering van de verminderde inkomsten is niet in te schatten.

### Acties

De algemene reserve dient als financiële buffer om (tijdelijk) de extra kosten en betalingsachterstanden op te kunnen vangen (zie berekening weerstandsvermogen).

### Aanwezige weerstandscapaciteit en gewenste minimale omvang weerstandsvermogen

De verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de financiële risico's, en daarmee het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in een verhoudingscijfer (ratio), die de uitkomst is van de volgende formule:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \text{beschikbare weerstandscapaciteit} : \text{benodigde weerstandscapaciteit}$$

Voor de beoordeling van een dit verhoudingscijfer gebruikt WerkSaam de waarderingstabel van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (samengesteld in samenwerking met de Universiteit in Twente).

Waardering	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 < x < 1,4	Voldoende
D	0,8 < x < 1,0	Matig
E	0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

WerkSaam streeft naar een gezond weerstandsvermogen. Dit betekent dat op basis van de gehanteerde waarderingstabel minimaal sprake moet zijn van factor 1. Uitgaande van het weerstandsvermogen 2016 ziet de huidige weerstandscapaciteit er als volgt uit:

<b>Weerstandscapaciteit ultimo 2016 (bedragen x € 1.000)</b>	
Stand algemene reserve	2.879
Nog te bestemmen resultaat 2016	PM
Benodigde weerstandscapaciteit	2.250 (*)
Beschikbare weerstandscapaciteit	2.629
<b>Ratio</b>	<b>1,28</b>

(\*) Hiervoor is de verwachtingswaarde methodiek toegepast, (kans x impact), 25%, 1,5 (gemiddeld) x 6 miljoen.

Qua waardering komt de weerstandscapaciteit van WerkSaam Westfriesland uit op "voldoende". Het optredende financiële risico kan tijdelijk worden opgevangen met de algemene reserve. WerkSaam gebruikt de algemene reserve als financiële "buffer" voor dit risico. Ook omdat kostenoverschrijdingen en de verminderde inkomsten niet zijn te kwantificeren, maar wel (tijdelijk) negatief doorwerken naar het weerstandsvermogen.

### Signalering risico's voor deelnemende gemeenten

Er zijn (financiële) risico's van WerkSaam Westfriesland die, ondanks alle inspanningen van WerkSaam deze te verkleinen, voor rekening komen voor de regiogemeenten. Deze komen niet in de weerstandsparagraaf van WerkSaam Westfriesland voor.

Dit doet afbreuk aan het principe van integraal risicomanagement. Daarom noemt WerkSaam de (belangrijkste) risico's die effect kunnen hebben op de financiële huishouding c.q. bedrijfsvoering van de regiogemeenten. Deze risico's kunnen de regiogemeenten vervolgens opnemen in de weerstandsparagraaf van hun eigen gemeente. Hoe zien die risico's eruit?

Risico	Actie WerkSaam Westfriesland
Stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden. Hogere kosten door meer instroom in de bijstand.	Preventief optreden bij de Poort. Ontwikkelingen aan de deelnemende gemeenten periodiek rapporteren en hen, indien van toepassing, ondersteunen bij het opvragen van extra geldmiddelen via de vangnetregeling.
Open einde regeling BBZ. Kosten zijn hoger dan begroot.	Blijven monitoren doelgroep BBZ door WerkSaam Westfriesland en tijdig afwijkingen signaleren aan gemeenten. Kwantificering en impact per gemeente verschillend.
Lonen Wsw. Daling rijksvergoeding voor lonen Wsw'ers en cao-aanpassingen.	Sturen op een zo laag mogelijk subsidieresultaat (het verschil tussen subsidie en loonkosten) door personeelskosten zo laag mogelijk te houden; invloed is zeer beperkt. Kwantificering en impact per gemeente verschillend. Ontwikkelingen aan de deelnemende gemeenten periodiek rapporteren
Verdeling integratie-uitkering Sociaal Domein. Een vermindering van de re-integratiebijdrage leidt niet tot verlaging van de apparaatskosten van WerkSaam Westfriesland. Kan ook leiden tot meer BUIG-uitgaven	In beeld brengen wat de voorgenomen koerswijziging van regiogemeenten betekent voor de opdrachtuitvoering van WerkSaam en de dienstverlening richting de klanten en werkgevers.
Vermindering commerciële activiteiten	De verminderde inkomsten hebben een negatief effect op de kosten van de bedrijfsvoering. WerkSaam levert inspanningen om de begrote toegevoegde waarde te realiseren. Ontwikkelingen aan de deelnemende gemeenten periodiek rapporteren.
Invoering vennootschapsbelastingplicht voor overheidsinstanties per 1 januari 2016	Onderzoek laten uitvoeren over de gevolgen van de gewijzigde wetgeving op de bedrijfsvoering en de mogelijke financiële gevolgen hiervan. Aan de belastingdienst het standpunt van WerkSaam voorleggen en afspraken over dit onderwerp in het kader van de horizontale toezicht maken.



### **Aansprakelijkheid deelnemende gemeenten**

Op basis van de gemeenschappelijke regeling (artikel 33) dienen de opdrachtgevende gemeenten ervoor te zorgen dat WerkSaam steeds aan al haar financiële verplichtingen kan voldoen en dus over voldoende middelen beschikt.



## Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Deze paragraaf geeft inzicht in het onderhoud van kapitaalgoederen. De kapitaalgoederen van WerkSaam Westfriesland betreft het bedrijfsgebouw waar zij is gehuisvest. Dit is ingedeeld in de categorie gebouwen.

Ten aanzien van het bedrijfsgebouw te Hoorn is er een beheerplan opgesteld. Dit beheerplan beoogt de gebruikers tevreden te houden en het bedrijfsgebouw in de huidige functionele staat te behouden. Daar het pand relatief nieuw is, zijn er geen significante bouwkundige gebreken geconstateerd. Ten behoeve van het groot onderhoud van dit pand wordt een voorziening gevormd. Hiernaast worden jaarlijkse routinematige controles uitgevoerd (inspectie van het dak en het pand buitenom).



## Paragraaf financiering

### Wettelijk kader

De Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) heeft als belangrijkste uitgangspunten het bevorderen van een solide financieringswijze met als doel het voorkomen van grote fluctuaties in de rentelasten, het bevorderen van transparantie, het bevorderen van de kredietwaardigheid en het beheersen van renterisico's. Het beheersen van risico's uit zich concreet in de kasgeldlimiet, de renterisiconorm en het met een prudent karakter uitzetten van gelden en afsluiten van leningen. Daarnaast zijn gemeenschappelijke regelingen verplicht tot het hebben van een treasury statuut. Het statuut heeft o.a. als oogmerk de kwaliteit van de uitvoering van de treasuryfunctie te verhogen alsmede de transparantie van het besluitvormingsproces te verbeteren.

### Kasstromen

De bevoorschotting vanuit de gemeenten voor programmalasten en exploitatie vindt de eerste week van de maand plaats. Om eventuele tijdelijke liquiditeitstekorten te overbruggen is een rekening-courant krediet afgesloten bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) met tot nu toe tot een maximum van € 5.800.000.

### Kasgeldlimiet

Als norm voor de kasgeldlimiet geldt het begrotingstotaal bij het begin van het jaar en een bij ministeriële regeling vastgesteld percentage voor gemeenschappelijke regelingen van 8,2%. Hiermee wordt een bovengrens bepaald waaronder het mogelijk is om cash management vorm te geven. De gemiddelde korte financiering wordt per drie maanden getoetst aan deze kasgeldlimiet.

### Berekening van de kasgeldlimiet:

Begrotingstotaal (= netto-omzet, subsidies en overige bedrijfsopbrengsten)	€ 76.352.000
Het bij ministeriële regeling verwachte vastgestelde percentage	8,2%
Kasgeldlimiet (= begrotingstotaal x 8,2%)	€ 6.261.000

Op dit moment wordt er geen gebruik gemaakt van kasgeldleningen.

### Financiering van de investeringsuitgaven

De inschatting voor 2016 is zo dat er vooralsnog geen beroep zal worden gedaan op aanvullende langlopende financiering. Investerings zullen worden gefinancierd uit eigen middelen.

### Uitzettingen/schatkistbankieren

Sinds december 2013 zijn overheden verplicht hun overtollige middelen af te storten bij het agentschap van het Ministerie van Financiën. Het zogenaamde schatkistbankieren. Dit houdt in dat alle overtollige middelen aangehouden moeten worden in de schatkist. Er zijn derhalve geen rente inkomsten te verwachten.

## Overzicht EMU-saldo (bedragen x € 1.000)

<b>EMU Saldo (x € 1.000)</b>	
<b>Onderdeel</b>	<b>Begroting 2016</b>
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan en onttrekking uit reserves.	-1.898
Afschrijvingen ten laste van de exploitatie.	889
Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie.	151
Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd.	-1.300
Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en -overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4.	-
Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord.	-
Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d..	-
Baten bouwgrondexploitatie: Baten voor zover transacties niet op exploitatie verantwoord.	-
Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen.	-
Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post genoemde exploitaties lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht	-
Verwachte boekwinst op exploitatie bij verkoop aandelen.	-
<b>Berekend EMU-saldo</b>	<b>-2.158</b>

### Renterisiconorm

De renterisiconorm houdt in, dat de leningen waarvoor in dat jaar het rentepercentage wordt herzien niet méér mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

In 2016 is er geen vaste schuld en dit risico is derhalve nihil.



## Paragraaf verbonden partijen

### *Inleiding*

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin WerkSaam Westfriesland een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Bijvoorbeeld door een plaats in het bestuur, stemrecht of door het verstrekken van budget. De verbonden partijen van WerkSaam Westfriesland maken onderdeel uit van ons netwerk.

### **Werkpartner**

WerkSaam Westfriesland is eigenaar van de aandelen in Werkpartner West-Friesland B.V. gevestigd in Hoorn. Deze besloten vennootschap biedt verloningsmogelijkheden en re-integratiefaciliteiten aan.

### **Groen/maat bedrijfsgroen**

WerkSaam Westfriesland bezit daarnaast 50% van de aandelen in Westfriesse Hoveniers B.V. gevestigd in Waarland (handelsnaam Groen/maat bedrijfsgroen). Deze besloten vennootschap biedt groenvoorzieningswerkzaamheden aan en onderhoudt bedrijfsgroen voor onder meer gemeenten.

Deze verbonden partijen stellen WerkSaam in staat om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt extern te plaatsen.

**Overzicht van Verbonden Partijen (bedragen x € 1.000)**

Naam	Plaats	Openbaar belang	Deelname	Veranderingen	VV	EV	VV	EV	Resultaat
(programma)		(doel)	verplicht?		1-1-2014	1-1-2014	31-12-2014	31-12-2014	2014
Werkpartner West Friesland B.V. (prog.3)	Hoorn	Verloning en re-integratiebedrijf	Autonome keuze	Jaarcijfers 2014	197	47	264	48	1
Westfriesse Hoveniers B.V. (prog.1)	Waarland	Plaatsen van mensen in de arbeidsmarkt.	Autonome keuze	Jaarcijfers 2014	124	110	110	102	22

## Paragraaf bedrijfsvoering

Dit hoofdstuk geeft informatie over WerkSaam als organisatie. Een nieuwe organisatie waar ook tal van reguliere zaken aandacht vragen.

Bedrijfsvoering in een oogopslag.





## **Formatie niet-gesubsidieerd personeel**

De eerste begroting 2015 voor WerkSaam vermeldde een formatie van 174,4 fte. De werkzaamheden van de BBZ-adviseurs en de Sociaal Rechercheurs kocht WerkSaam in bij de gemeente Alkmaar. Echter, berekeningen lieten zien dat het voordeliger is om dit zelf te doen.

Dit resulteert in 3,8 fte extra. Vervolgens zijn er 1,67 fte voor "extra taken" bij WerkSaam ondergebracht, gefinancierd door de gemeente Hoorn voor wijkteams en re-integratieactiviteiten. Voor het Jongerenloket is middels alternatieve dekking 1,7 fte ingezet. Bij elkaar leidt dit tot een werkelijke bezetting van 181,6 fte voor 2015.

Voor 2016 is een formatie voorzien van 188 fte. Deze stijging zit in de flexibele schil en hangt samen met de omvang van het cliëntenbestand. Gingen we in 2014 nog uit van ongeveer 2700 cliënten voor WerkSaam. Inmiddels bedient WerkSaam rond de 3.100 cliënten. Om het cliëntenbestand goed te leren kennen en de juiste keuzes te kunnen maken voor re-integratie en de begeleiding naar de arbeidsmarkt is het noodzakelijk om tijdelijk in extra personeel te investeren. Indien het cliëntenbestand daalt, zal ook de formatie in de flexibele schil verminderen.

Van de 188 fte voor 2016 zijn 146,4 fte regulier en 41,6 fte (28%) flexibel. Binnen de begrote formatie richt WerkSaam een Mobiliteitscentrum in ter bevordering van de doorstroom van cliënten en Wsw-medewerkers. Ook zet WerkSaam "zorg-coaches" in om een betere verbinding te leggen met de wijk- en gebiedsteams.

## **Ontwikkeling Wsw-formatie**

Met de invoering van de Participatiewet per 1 januari 2015 behoort de toegang tot de Wsw tot het verleden. Ook kwam de Wsw-taakstelling richting de gemeenten te vervallen. De Wsw-formatie neemt als gevolg hiervan jaarlijks af. Het Rijk schat deze afname op ca. 6%. Voor 2016 houdt WerkSaam rekening met een formatie ad 585 fte (ca. 595 se).

## **Taakstelling Beschut Werken**

In 2015 zijn de eerste werkplekken Beschut Werk ingevuld door medewerkers met een UWV-indicatie. Voor 2015 reserveerde WerkSaam hiervoor 8 fte. Voor 2016 zijn dit 30 fte. Het streven is dat een merendeel invulling krijgt binnen de leer-werkbedrijven.

## **Loonkosten**

We verwachten dat de salariskosten voor de Wsw-medewerkers niet veranderen in 2016.

Dit geldt niet voor de loonkosten van niet-gesubsidieerde medewerkers. Deze loonkosten stijgen vanwege de voor 2015 en 2016 gemaakte cao-afspraken. Conform kaderafspraken tracht WerkSaam deze stijging in eerste instantie binnen de begroting op te vangen.

De toename van het cliëntenbestand vergt de inzet van extra formatie, waardoor de salariskosten in 2016 met ca. € 200.000 stijgen.

## **Arbeidsgroei en arbeidsfit**

Cliënten met arbeidsvermogen zullen in 2016 een arbeidsgroei of een arbeidsfit traject volgen als ondersteuning voor hun toeleiding naar regulier werk. Invulling vindt plaats bij externe werkgevers en bij de leerwerkbedrijven. WerkSaam schat in hiermee gemiddeld 60 fte te realiseren in 2016.

## **Verzuim**

Het verwachte verzuimpercentage bij Wsw-medewerkers (eind 2015) komt uit op 10,6%. Het streven voor 2016 is om dit relatief lage percentage vast te houden. Voor niet-gesubsidieerd personeel verwachten we het eerste jaar een cijfer van gemiddeld 4%. Voor 2016 streeft WerkSaam naar een gemiddeld percentage van 3,8%.

## **Gesprekscyclus**

In 2015 vond de beschrijving en waardering plaats van alle staf- en managementfuncties. In 2016 introduceert WerkSaam de gesprekscyclus voor het personeel. Deze bestaat uit het zogenaamde planningsgesprek, een voortgangsgesprek en een beoordeling aan het eind van het jaar. De opleiding van leidinggevenden voor deze cyclus staat in de planning.

## **Huisvesting**

In 2015 startte WerkSaam met 2 locaties: Dampten 26, waar alle medewerkers een werkplek hebben en Dampten 2, waar alle cliëntcontacten plaatsvinden. Gedurende het jaar bleek dat het wenselijk was alle werkzaamheden vanuit dezelfde locatie uit te voeren. Daarom is Dampten 26 eind 2015 verbouwd zodat alle cliëntcontacten voortaan hier plaatshebben.

In 2016 wordt tevens vervolg gegeven aan het nieuwe werken met flex werkvlekken en de mogelijkheid om plaats- en tijdsafhankelijk te werken.

## **Dienstverlening**

De dienstverlening van WerkSaam Westfriesland richt zich op 'Werk en Inkomen' en bestaat uit drie pijlers:

- Re-integratie van werkzoekenden
- Werkgeversdienstverlening
- Inkomensverstrekking

WerkSaam Westfriesland wil inwoners van deze regio naar vermogen laten deelnemen op de reguliere arbeidsmarkt. Hiertoe ondersteunt WerkSaam Westfriesland werkzoekenden en werkgevers in de regio. Werkzoekenden, die niet zelfstandig in hun onderhoud kunnen voorzien, kunnen bij WerkSaam Westfriesland terecht voor een uitkering op basis van de Participatiewet. Centraal staan hierbij de mogelijkheden en de verdien capaciteit van de werkzoekende.

Voor werkgevers is WerkSaam Westfriesland een strategische partner die meedenkt en ontzorgt. WerkSaam Westfriesland streeft naar een efficiënte uitvoering van de Participatiewet met als doel beperking van de uitkeringslasten voor de gemeenten.



Voorts is WerkSaam Westfriesland ook verantwoordelijk voor de aanpak van laaggeletterdheid (volwasseneneducatie) in deze subregio. Mensen die moeite hebben met lezen, schrijven en rekenen zijn kwetsbaar zowel op de arbeidsmarkt als in de thuissituatie. Met een taaltraject biedt WerkSaam Westfriesland de gelegenheid om hun taal- en rekenvaardigheid te verbeteren.

Tenslotte voert WerkSaam Westfriesland voert op verzoek van individuele gemeenten plustaken uit.

### **Informatievoorziening**

Het jaar 2015 stond bij WerkSaam in het teken van het operationaliseren van de werkprocessen, inclusief de inrichting van een documentmanagementsysteem. Goede ICT ondersteuning en informatievoorziening is daarbij van groot belang. De samenwerking met DeSom verliep aanvankelijk moeizaam, maar is in de loop van 2015 aanzienlijk verbeterd en wordt in 2016 verder uitgebouwd. De eerste stappen in onlinedienstverlening zijn gezet. Via "Mijn WerkSaam" kunnen cliënten inzicht krijgen in de hoogte van hun uitkering en wanneer deze wordt betaald. Daarnaast kunnen zij een aantal mutaties online doorgeven. In 2016 breidt WerkSaam de online dienstverlening verder uit met nieuwe mogelijkheden.

In 2015 is hard gewerkt om de rapportages voor colleges en raden juist en zo volledig mogelijk aan te leveren. In 2016 blijft WerkSaam "schaven" aan de opzet van deze rapportages om gemeenten zo goed mogelijk te informeren over de voortgang van alle activiteiten.

Naast de interne processen en de verantwoording aan de gemeenten is de mogelijkheid om gegevens uit te wisselen met de gemeenten een derde belangrijk aandachtspunt geweest in 2015. Integraal gegevensmanagement in het kader van de decentralisaties en harmonisatie van het applicatielandschap staan in 2016 hoog op de informatievoorzieningsagenda.

# Financiële begroting

## Programmabegroting

Omschrijving	Primitieve begroting 2016
<b>Reintegratie</b>	
Baten	3.472
Lasten	-3.472
Saldo	0
<b>Inkomen</b>	
Baten	59.335
Lasten	-59.335
Saldo	0
<b>Bedrijfsvoering</b>	
Baten	13.546
Lasten	-15.444
Saldo	-1.898
<b>Plustaken</b>	
Baten	129
Lasten	-129
Saldo	0
<b>Bedrijfsresultaat</b>	
Baten	76.482
Lasten	-78.380
Saldo	-1.898
<b>Exploitatieresultaat</b>	
Onttrekking, toevoeging reserves	1.898
Incidentele baten en lasten	0
<b>Saldo</b>	<b>0</b>

Binnen de programma's zijn de baten en lasten toegelicht. Het saldo voor verrekening met de reserve bedraagt € 1.898.000. Daar staat een tweetal geplande onttrekkingen uit de reserves tegenover. Dit zijn:

*Bestemmingsreserve*

€ 1.750.000

Het bedrijfsplan bevat een algemene reserve van 2,5% van de lasten. Dit is conform de afspraak met alle gemeenten in Noord-Holland Noord voor gemeenschappelijke regelingen. De reserve benut WerkSaam om de gemeentelijke bijdragen voor 2015 en 2016 met € 1.750.000 per jaar te verlagen.

Reserve Huisvestingslasten

€ 148.000

Afschrijving vindt plaats ten laste van de exploitatie. Hier tegenover staat jaarlijks een onttrekking aan de bestemmingsreserve.

### Incidentele baten en lasten

In de begroting 2016 bevat geen sprake incidentele baten en lasten.

### Verloop overzicht reserves

(Bedragen x € 1.000)	31-12-2014	1-1-2016	Toevoegingen	Onttrekkingen	31-12-2016
Alg. reserve	2.879	2.879			2.879
Best. reserve in mind. van bijdrage gemeenten	3.500	1.750		1.750	-
Best. reserve huisvesting	4.190	4.041		148	3.893
Best. reserve verlofrisico	202	202			202
Best. reserve transitie Wsw	332				-
<b>Totaal</b>	<b>10.771</b>	<b>8.872</b>	<b>-</b>	<b>1.898</b>	<b>6.974</b>

### Verloop overzicht voorzieningen

(Bedragen x € 1.000)	31-12-2014	1-1-2016	Toevoegingen	Aanwending	31-12-2016
Onderhoudsegalisatievoorziening	923	1.074	151	30	1.195
Voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's	400	400	50	150	300
<b>Totaal voorzieningen</b>	<b>1.323</b>	<b>1.474</b>	<b>201</b>	<b>180</b>	<b>1.495</b>

Ter verduidelijking volgt nog een korte toelichting voor zaken die voor de begroting van belang zijn.

### Verdeelsleutels

Voor de bijdragen in de kosten van de Westfriese gemeenten hanteert WerkSaam de volgende verdeelsleutels:

Programma	Verdeelsleutel
<b>Re-integratie</b>	
Re-integratie activiteiten	Participatiebudget uit de integratie-uitkering sociaal domein
<b>Inkomen</b>	
BUIG, Bbz	Rijksbudget
Wsw	Wsw-budget uit de integratie-uitkering sociaal domein
<b>Bedrijfsvoering</b>	
Apparaatskosten	50% aantal cliënten WWB, 25% aantal inwoners en 25% uitvoeringskosten
Dekking uit algemeen reserve	Wsw-taakstelling
<b>Plus, extra en oveige taken</b>	
Uitvoeringskosten	Doorbelasting werkelijke kosten

## Gemeentelijke opdrachtverlening (bonus/malus regeling)

De begroting vermeldt een toegevoegde waarde die bestaat uit de omzet minus de directe kosten van de omzet uit commerciële activiteiten bij gemeenten en bedrijven. In de huidige situatie bedraagt de opdrachtsom van gemeenten 3,15 miljoen (45% van de totale omzet).

Het realiseren van opdrachten uit commerciële activiteiten:

- levert toegevoegde waarde op die de apparaatskosten voor een deel dekt;
- genereert werkzaamheden waarmee cliënten uit de doelgroep tijdelijke werkervaring kunnen opdoen;
- resulteert in beschut werk mogelijkheden voor cliënten die niet regulier plaatsbaar zijn.

De omvang van gemeentelijke opdrachten fluctueert. Minder opdrachtvolume resulteert in een lagere dekking voor apparaatskosten. Dat betekent uiteindelijk dat alle gemeenten via de verdeelsleutel een hogere bijdrage betalen. Om te voorkomen dat alle gemeenten het effect voelen van een lager opdrachtvolume van één gemeente, is onderling een minimale omzet afgesproken. Op het moment dat een gemeente in een jaar onder het afgesproken minimum belandt, verrekent WerkSaam het nadelige verschil met die gemeente zonder dat de overige gemeenten daar financiële pijn van ondervinden.

De voorgestelde normbedragen en de percentages zijn gebaseerd op historische gegevens en luiden als volgt:

Gemeentelijke opdrachtverlening			
	Inwoners aantal	%	Normbedrag
<b>Drechterland</b>	19.296	9,3%	305.560
<b>Enkhuizen</b>	18.347	8,8%	290.532
<b>Hoorn</b>	71.914	34,5%	1.138.786
<b>Koggenland</b>	22.430	10,8%	355.188
<b>Medemblik</b>	43.605	20,9%	690.502
<b>Opmeer</b>	11.298	5,4%	178.908
<b>Stede Broec</b>	21.504	10,3%	340.524
<b>Totaal</b>	<b>208.394</b>	<b>100,0%</b>	<b>3.300.000</b>

Gemeenten die een lager opdrachtbedrag realiseren dan het normbedrag betalen 50% van het verschil. De gemeenten die meer omzet realiseren t.o.v. het normbedrag ontvangen bij een surplus van de toegevoegde waarde een bonusbedrag.

## Realiseren dekking interne kosten uit re-integratiebudget

WerkSaam streeft ernaar om re-integratie zoveel mogelijk in eigen beheer uit te voeren. Om die reden gaat de begroting uit van een bijdrage vanuit het budget voor re-integratie voor de dekking van de interne kosten à € 1.779.000.





## Vangnetregeling

Met ingang van 1 januari 2015 wijzigde het stelsel van aanvullende uitkeringen ingrijpend. Een tijdelijke en eenvoudige vangnetuitkering vervangt de incidentele en meerjarige aanvullende uitkering.

Met de Participatiewet deed per 1 januari 2015 ook een nieuw verdeelmodel voor de bepaling van de budgetten zijn intrede. Het nieuwe verdeelmodel zorgt voor een betere verdeling van de middelen over de gemeenten. Toch wordt niet uitgesloten dat gemeenten in financiële problemen komen als gevolg van grote tekorten op hun bijstandsbudget. Daarom blijft er onder de Participatiewet een compensatieregeling bestaan.

Hiervoor geldt één integrale vangnetuitkering met 2015 als invoeringsjaar. In dit invoeringsjaar volstaat een eenvoudige procedure om gemeenten in staat te stellen de Participatiewet goed in te voeren. Dit geeft het kabinet tevens de ruimte om op een zorgvuldige wijze te werken aan een nadere vormgeving van nieuwe vangnetregeling, mogelijk vanaf 2016.

## Investeringsbegroting

Afdeling	Omschrijving		Bedrag (€)
Staf & Management	Diverse software	AN/AV	490.000
Staf & Management	Diverse huisvesting en vervoer algemeen gebruik	AN/AV	54.500
Facilitaire dienst	Aanschaffingen/vervangen vervoersmiddelen en inventaris	AN/AV	163.000
Buitenruimteservice	Vervangen vervoersmiddelen	AN/AV	404.000
Verpakken	Magazijn verbeteringen en vervangen inventaris werkruimte	AN/AV	110.000
Arbeidsbemiddeling	Diverse werk- en transportmiddelen	AN/AV	78.000
<b>Totaal</b>			<b>1.299.500</b>

## Meerjarenbegroting 2016-2019

De meerjarenbegroting gaat uit van een ongewijzigd beleid voor 2016 en de daaropvolgende jaren. Het bevat een verwachte daling voor 2016 in het uitkeringenbestand (en -lasten) in verband met effectief beleid van 4% ten opzichte van 2015. Dit percentage gaat uit van gelijkblijvende economische omstandigheden en gelijkblijvende stroom van vluchtelingen.

In de meerjarenraming 2017-2019 zijn de bedragen gelijk aan de begroting 2016, dit omdat er in deze fase te veel onzekerheden zitten om een accurate meerjarenraming te kunnen presenteren. Uitzondering hierop zijn de baten bedrijfsvoering. De vrijval van de bestemmingsreserve ter verlaging van de bijdrage van de gemeenten vindt voor het laatst in 2016 plaats. Vanaf 2017 is de genormaliseerde bijdrage van toepassing.

Omschrijving	2016	2017	2018	2019
<b>Reintegratie</b>				
Baten	3.472	3.472	3.472	3.472
Lasten	-3.472	-3.472	-3.472	-3.472
Saldo	0	0	0	0
<b>Inkomen</b>				
Baten	59.335	59.335	59.335	59.335
Lasten	-59.335	-59.335	-59.335	-59.335
Saldo	0	0	0	0
<b>Bedrijfsvoering</b>				
Baten	13.546	15.296	15.296	15.296
Lasten	-15.444	-15.444	-15.444	-15.444
Saldo	-1.898	-148	-148	148
<b>Plustaken</b>				
Baten	129	129	129	129
Lasten	-129	-129	-129	-129
Saldo	0	0	0	0
<b>Bedrijfsresultaat</b>				
Baten	76.482	78.232	78.232	78.232
Lasten	-78.380	-78.380	-78.380	-78.380
Saldo	-1.898	-148	-148	-148
<b>Exploitatieresultaat</b>				
Onttrekking, toevoeging reserves	-1.898	-148	-148	-148
Incidentele baten en lasten	0	0	0	0
<b>Saldo</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

Specificatie meerjarig verloop Reserves (x 1.000)	1-1-2016	Mutaties 2016	Boekwaarde 1-1-2017	Mutaties 2017	Boekwaarde 1-1-2018	Mutaties 2018	Boekwaarde 1-1-2019
Alg. reserve	2.879		2.879		2.879		2.879
Best. reserve in mind. van bijdrage gemeenten	1.750	-1.750	0		0		0
Best. reserve huisvesting	4.041	-148	3.893	-148	3.745	-148	3.597
Best. reserve verlofrisico	202		202		202		202
<b>Totaal</b>	<b>8.872</b>	<b>-1.898</b>	<b>6.974</b>	<b>-148</b>	<b>6.826</b>	<b>-148</b>	<b>6.678</b>

Specificatie meerjarig verloop Voorzieningen (x 1.000)	42.370	Mutaties 2016	Boekwaarde 1-1-2017	Mutaties 2017	Boekwaarde 1-1-2018	Mutaties 2018	Boekwaarde 1-1-2019
Onderhoudsegalisatievoorziening	1.074	121	1.195	100	1.295	100	1.395
Voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's	400	-100	300	50	350	50	400
<b>Totaal</b>	<b>1.474</b>	<b>21</b>	<b>1.495</b>	<b>150</b>	<b>1.645</b>	<b>150</b>	<b>1.795</b>

Toelichting op het meerjarenverloop van de voorzieningen:

- Aan de onderhoudsegalisatievoorziening wordt jaarlijks een bedrag van € 151.000 toegevoegd. Dit bedrag volgt uit het beheerplan. WerkSaam verwacht dat er de komende jaren maar geringe bedragen aan deze voorziening worden onttrokken.
- Over de ontwikkeling van de voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's zijn nog geen gegevens beschikbaar.

## Vaststelling algemeen bestuur

### Algemeen bestuur

Vastgesteld door het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling WerkSaam Westfriesland op 10 december 2015.

De voorzitter,

De directeur,

A.J. de Jong

M.J. Dölle



## Bijlage 1: Lijst van Afkortingen

AP	Ambtelijk personeel
Arbo	Arbidsomstandigheden
AWBZ	Algemene wet bijzondere ziektekosten
BOR	Bijzondere ondernemingsraad
BUIG	Wet Bundeling Uitkering Inkomensvoorzieningen Gemeenten
BVV	Besluit begroting en verantwoording
BBZ	Besluit Bijstand Zelfstandigen
B.V.	Besloten Vennootschap
BW	Begeleid Werken
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
DMS	Document Management System
Fte	Fulltime equivalent
GR	Gemeenschappelijke Regeling
HR	Human Resource
HRM	Human Resource Management
IOAW	Inkomensvoorziening voor Oudere en Gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werknemers
IOAZ	Wet inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen
KAM	Kwaliteit, Arbo en Milieu
KPI	Kritische Prestatie Indicator
MBU	Met Behoud van Uitkering
MT	Managementteam
Se	Standaard eenheden
SW	Sociale werkvoorziening
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
TW	Toegevoegde waarde
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen
Wajong	Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten
WML	Wet minimumloon
WP	Werkpartner
WSW	Wet sociale werkvoorziening
WVA	Wet vermindering afdracht loonbelasting en sociale premies
WWB	Wet werk en bijstand

## Bijlage 2: Overzicht gemeente Resultaat per Gemeente



2016	Gemeente	Drechterland	Enkhuizen	Hoorn	Koggenland	Medemblik	Opmeer	Stede Broec	Totaal
	Omschrijving								
<b>Re-integratie</b>	Baten	103.106	412.607	2.119.301	94.002	423.940	69.934	248.857	3.471.747
	Lasten	103.106	412.607	2.119.301	94.002	423.940	69.934	248.857	3.471.747
	<b>Bijdrage</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Inkomen</b>									
BUIG	Baten	1.687.755	4.341.260	22.290.960	2.059.993	6.301.688	1.117.212	2.661.587	40.460.455
	Lasten	1.810.829	4.821.471	21.361.863	2.107.434	6.694.437	1.489.506	3.240.780	41.526.320
	<b>sub-totaal</b>	<b>-123.074</b>	<b>-480.211</b>	<b>929.097</b>	<b>-47.441</b>	<b>-392.749</b>	<b>-372.294</b>	<b>-579.193</b>	<b>-1.065.865</b>
BBZ	Baten	111.246	44.795	267.345	276.150	490.118	45.696	107.620	1.342.970
	Lasten	125.000	52.000	260.000	274.000	505.000	54.000	134.500	1.404.500
	<b>sub-totaal</b>	<b>-13.755</b>	<b>-7.205</b>	<b>7.345</b>	<b>2.150</b>	<b>-14.882</b>	<b>-8.304</b>	<b>-26.880</b>	<b>-61.531</b>
WSW	Baten	1.399.487	1.939.364	6.243.230	1.088.649	2.560.808	420.111	2.290.034	15.941.683
	Lasten	1.399.487	1.939.364	6.243.230	1.088.649	2.560.808	420.111	2.290.034	15.941.683
	<b>sub-totaal</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Beschut Werk	Baten	14.571	23.314	130.414	13.114	38.614	8.014	24.043	252.086
	Lasten	26.657	42.651	238.581	23.991	70.641	14.661	43.984	461.169
	<b>sub-totaal</b>	<b>-12.086</b>	<b>-19.337</b>	<b>-108.167</b>	<b>-10.877</b>	<b>-32.027</b>	<b>-6.647</b>	<b>-19.941</b>	<b>-209.083</b>
<b>Totaal programma inkomen</b>	<b>Bijdrage</b>	<b>-148.915</b>	<b>-506.753</b>	<b>828.275</b>	<b>-56.168</b>	<b>-439.658</b>	<b>-387.246</b>	<b>-626.014</b>	<b>-1.336.478</b>

## Bijlage 2: Overzicht gemeente Resultaat per Gemeente



<b>Plustaken</b>	Baten								
	Lasten			129.000					
	<b>Bijdrage</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>-129.000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Bedrijfsvoering</b>	Bruto bijdrage	-402.389	-736.478	-3.621.731	-424.406	-1.159.694	-242.018	-526.037	-7.112.754
	Vrijval reserve	157.500	210.000	682.500	96.250	297.500	61.250	245.000	1.750.000
	<b>Bijdrage</b>	<b>-244.889</b>	<b>-526.478</b>	<b>-2.939.231</b>	<b>-328.156</b>	<b>-862.194</b>	<b>-180.768</b>	<b>-281.037</b>	<b>-5.362.754</b>

<b>Bijdrage bedrijfsvoering 2016</b>		<b>244.889</b>	<b>526.478</b>	<b>2.939.231</b>	<b>328.156</b>	<b>862.194</b>	<b>180.768</b>	<b>281.037</b>	<b>5.362.754</b>
<b>Bijdrage bedrijfsvoering 2015 (voorjaarsnota)</b>		<b>279.660</b>	<b>596.270</b>	<b>3.281.721</b>	<b>366.461</b>	<b>958.136</b>	<b>200.721</b>	<b>324.465</b>	<b>6.007.434</b>
<b>Verschil</b>		<b>-34.771</b>	<b>-69.792</b>	<b>-342.490</b>	<b>-38.305</b>	<b>-95.942</b>	<b>-19.953</b>	<b>-43.428</b>	<b>-644.680</b>